

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Quæst. I. Vtrum sanctus Dionysivs Areopagita fuerit Auctor hujus libri mysticæ Theologiæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

QVÆSTIONES PROœMIALES CIRCA
Titulum Operis.

TITULUS
S. DIONYSII AREOPAGITÆ
AD TIMOTHEVM DE MYSTICA
Theologia.

QVÆSTIO I.

Vtrum sanctus DIONYSIVS Areopagita fuerit Auctor huius libri MYSTICÆ THEOLOGIÆ.

HAdem movetur quæstio de aliis libris, qui sub ejuldem sanctissimi Doctoris nomine circumferuntur; scilicet de divinis Nominibus, de celesti & Ecclesiastica Hierarchia, & de quibuldam Epistolis, videlicet ad Caum Monachum, ad Sopatrem Sacerdotem, ad Demophilum Monachum, ad B. Joannem Evangelistam, ad Dorothæum, ad Polycarpum, ad Titum, & ad Apollonem: & de aliis operibus, quæ temporis injuria perierunt, nempe de symbolica Theologia, de Anima, de divinis Hymnis, de Theologicis informationibus, de justo, & divino judicio, & de us. qua intelligentia, & sensu percipiuntur.

Opinio nonnullorum præfertim hereticorum.

Multi sunt hæretici, maximè Lutheri assectæ, imo aliqui etiam Catholici, sed admodum pauci, qui S. DIONYSIVM Areopagitam horum librorum negant esse Auctorem: eo præcipuè ducti fundamento, quod neque antiquiores Patres illorum meminissent; nec Eusebius Pamphili Episcopus Cæsariensis, qui Scriptores Ecclesiasticos recenset.

Communio Catholicorum opinio.

Conclusio tamen affirmativa constat ex communi ferè Doctorum calculo; inter quos S. Dionysius Archiepiscopus Alexandrinus Origenis discipulus, qui etiam adnotationes edidit in opera Areopagitæ, teste S. Maximo, idemque S. Maximus Monachus & Martyr, de quo Baronius ad annum Christi 657. num. 31. qui Scholia doctissima in libris Dionysii Areopagitæ conscripsit; S. Athanasius Alexandrinus, uterque Anastasius Sinaita, & Nyssenus, Elias & Andreas Cretenfis, S. Joannes Damascenus, B. Simeon Metaphrastes, Euthymius Zigabenus: imo ex Pontificibus S. Gregorius Magnus Homil. 34. in Lucam cap. 15. S. Martinus 1. in Secretario 1. & 3. Lateran. Synodi. Agatho in Epist. ad Constant. IV. Imperat. Adrianus I. ad Carolum Magnum, Nicolaus I. ad Michaelem Imperat. Quibus possemus addere Scholasticos ferè omnes, si pro omnibus aliis non sufficeret Doctor Angelicus Divus Thomas, qui passim pro sua

sententia stabilienda commemorat hæc scripta Dionysii, quæ extant. Idemque libros de divinis nominibus Angelicè explanavit.

De illis verò, quæ perierunt, habemus in superstitiis testimonium; nam symbolica Theologia, quæ erat de nominibus DEI metaphorici & improprietis, meminit Dionysius cap. 15. de celesti Hierarch. cap. 1. & 13. de divinis Nominibus, & cap. 3. de mystic. Theolog. De libro de anima mentionem facit in cap. 4. de divinis Nominibus. de divinis Hymnis cap. 7. de celesti Hierarch. de Theologicis informationibus cap. 1. & 2. de divinis Nominibus, & cap. 3. de mystica Theol. de justo & divino judicio cap. 4. de divinis Nominibus. De us. qua intelligentia, & qua sensu percipiuntur cap. 1. & 2. de Ecclesiastica Hierarchia.

Pro hejus conclusionis argumento multa congerunt R. P. Petrus Halox in vita S. Dionysii. Patet Martinus del Rio in Vindiciis Areopagiticis, & alii plures apud Balhafarum Cordesium Tom. 2. & apud Jacobum Galterium 1. seculi. ven. § 23. qui non solum auctoritatibus hoc ipsum, sed miraculis quoque comprobant. Eminentiss. Card. Bellarminus lib. de Scripioribus Ecclesiasticis recensitis S. Dionysii præfatis operibus, sic inquit: *Deus Operibus viri docti & Catholici nihil dubitant. Solum hæretici Lutherani, & quidam Scioi, Erasmus, Vala, ac pauci alij negant opera supramemorata esse S. DIONYSII Areopagitæ.* Hæc tenet Bellarminus. Post tot tamque eximios operum Areopagitæ, etiam Societatis Jesu vindices, Daniel Papebrochius Tomo 3. mensis Maji de Actis Sanctorum ad diem 14. ejusdem mensis pag. 259. Sequuntur Scaligerum, similisque conditionis Authores admittere renuit, & apertè negat libros de Hierarchia celesti & Ecclesiastica conscriptos fuisse a S. DIONYSIO Areopagitæ, dum inquit: *Ego libros illos (de Hierarchia) suspicio ac venero (quidquid de aliis scriptis sit, in quibus Auctor se indicat Apostolorum Synchronum) istorum saltem librorum compositorem, magnam DIONYSIVM, non Areopagitam appellaverim, &c.*

Nec obstat fundamentum in contrarium adductum: Respondetur enim primò non fuisse impossibile, quòd hæc scripta Eusebium, imò & Patres antiquissimos laterent, dum ex Galliis Romanæ, & inde in Græciam fuerunt deportata. Nec mortis erat antiquiorum Patrum præter sacram Scripturam, alios Authores nominatim citare: nec, si Guilhelo Budæo credimus, antiquissimi Patres desuere, qui ex doctrina S. DIONYSII multa sibi decerpserunt, ut sancti Ignacius in Epist.

Librorum ejus deperditum in quibus sit mentio.

Baronij opinio.

Affirmativa sententia nenda.

Objectiones.

Videtur supra Tomo primo pag. 170 de hoc Auctore.

Solutio.

Respondetur arguente contrariæ sententia.

Theologia IESU

Opera Spiritu
T. II
OVI

QVÆSTIO III.

ad Trallianos, Gregorius Nazianz. Hieronymus, Chrysostomus, & a i.

Respondent secundò, quòd PP. & Eusebius h. om. Scriptorum S. Dionysii non meminerint in causa potuit esse, quòd illa prop. et obscuritate, atque sublimitate, tanquam sacratiora apud solos Pontifices servare, & observari voluerint, ob hanc ideo calumniatores, tum ob indoctos, & indoctos. Pro quo facit Epistola Nicolai Papæ ad Carolam Calvum, capus meminit Baronius ad annum 878. num. 62. in qua Pontifex conqueritur de quodam Joanne Scotto, qui libros Dionysii Ateopagite ex græco in latinum transtulerat inconsulta Romana Ecclesia.

QVÆSTIO II.

Vitam pro certo tenendum sit, Timotheum illum, cui Dionysius hæc scripsit, fuerit discipulus ille PAULI notissimus & celeberrimus?

Baronij opinio.

NEgat Baronius, & ante illum Flavius Lucius Dexter. (si verba ejus sint, quod plurimi negant) dicens Dionysium Ateopag. libros de divinis Nominibus Eugenio Marcello dicasse, qui propter ingenij excellentiam appellatur Timotheus.

Affirmativa sententia tenenda.

Conclusio tamen affirmativa indubitata est apud omnes fere Græcos, & Latinos. Tum, quia Timothei nomen debet itare pro famosiori; tum, quia iste Timo hæc sp. ærens fuit exequis beatissimæ Virginis, ut ipse Dionysius testatur cap. 3. de divinis nominibus. quod de alio Timo heo affirmare nullum est fundamentum. Tum denique, quia Dionysius in Epistola ad Titum Pauli discipulum, hujus Timothei mentionem facit, sanctumque appellat, quæ ulli alteri Timo heo competere, qui Dionysio familiaris fuerit, & discipulus PAULI, cuique ista Dionysius scripserit, voluntati dicitur.

Objectiones.

Si objicias primò in lib. de divinis nominibus, cap. 4. invenitur hæc verba: Scribit autem & divinus Ignatius, amor meus crucifixus est. Quæ quidem sententia desumpta fuit ex Epistola Ignatii ad Romanos, paulò ante martyrium scripta, nempe anno decimo, vel undecimo Trajani, cum jam Timotheus Pauli discipulus, & Ephesorum Episcopus è vita decessisset. Secundò. In libro Dionysii de celestibus & Ecclesiasticis Hierarchiis plura loca citantur ex Evangelio Joannis, quod Joannes scripsit reversus ab exilio sub Nerva, aut Trajano, cum jam en ea Timotheus obiisset.

Solutio.

Respondetur primò, de obitu Timothei non conitari, an sub Domitiano, an sub Nerva, an sub Trajano conigerint enim de hæc re varis opiniones; potuit igitur Dionysius ei adhuc viventi scribere, & prædicta testimonia referre. Respondetur secundò, post obitum Timothei potuisse Dionysium superstitem scripta sua perficere, commendare & augere (quod multi Patres & Doctores fecerunt) & tunc prædictas auctoritates superaddere. Respondetur tertio, ad locum Ignatii illum fuisse suppositum scriptis Dionysii ab aliquo sciolo, illis enim detractis, melius & efficacius coheret sententia, & contextus Auctoris, ut doctissime probat D. Petrus Halloix supra citatus.

Quid nomine Theologia mystica intelligatur in hoc titulo?

CUM S. DIONYSIUS huic operi nomen indiderit Theologia, & præcipue mystica, hic disquirendum est, quid ille sub hoc nomine intellexerit? Quid autem ipse intellexerit, constat, tum ex ipsius nominis etymologia, tum ex doctrina tradita in hoc libro.

A nomine autem incipiendo, Theologia mystica idem sonat atque scientia, seu notitia DEI occultæ, secretæ, & obscuræ, cujus rationes plures reddidimus in Cæna nostra mystica Carmelitana, questione 2. omnesque in eo conveniunt, quod contemplatio ista DEI fiat per negationem, & remotionem omnium cognitorum, quæ de DEO possumus affigere & intelligere.

Unde quod ad rem atinet, sic potest generaliter describi: Contemplatio DEI obscura sine interventus formarum, seu imaginum cognitarum. Hæc descriptio colligitur ex illa ab omnibus recepta, quam tradidit S. Dionysius de divinis nominibus cap. 7. & quam etiam explicavimus in d. cæna Cæna quest. 3. Responso 1. nempe: Divinissima DEI cognitio, quæ est per ignorantiam cognita, secundum unionem supra mentem, quando mens ab aliis omnibus recedens, postea, & seipsam dimittens, unita est supersplendentibus adis, inde & ibi non scrutabili profunditate sapientia illuminata.

Colligitur etiam ex toto contextu hujus libri, in primo enim capite agit de divina caligine, in qua cæcatur ista contemplatio. In secundo, quomodo ad istam caliginem per negationem cognitorum ascendatur. In tertio, quomodo differat ista cognitio DEI ab illa, quæ est per affirmationem tam perfectionum per fidem, aut Theologiam supernaturaliter cognitarum; quàm etiam illarum, quæ lumine naturali de DEO proprie possunt affirmari, quàm denique illarum, quæ symbolicè tantum, & metaphoricè DEO attribuantur. In quarto, quomodo DEO nihil rerum sensibilium debeamus tribuere. In quinto & ultimo, quomodo, nec etiam aliquid rerum intelligibilium in DEO concipere conveniat Theologiæ mysticæ. Ex quibus omnibus inferitur peculiarem rationem hujus contemplationis, quæ ab aliis differt, in illa remotione, caligine, & obscuritate cognoscendi suam esse. Quomodo autem hoc inveniat in Theologia mystica acquisita, & quomodo in infusa, atque in tribus ejusdem gradibus, ex dicendis patebit.

Legendi de his nostri Joannes à Jesu-Maria, capite 2. Theologia mystica, qui definitionem Theologiæ mysticæ ibidem tradens, uberrimè exponit, nonnullasque è sanctis Patribus, Doctoribusque mysticis, adducens simul declarat; & Philippus à SS. Trinitate in summa Theologia mystica discursu præliminari artic. 1. Item Antonius à Spiritu sancto Tract. 1. disput. 1. Directorii sui mystici, sect. 1.

